

Steen Nielsen (S), Poul Nielson (S), Ninn-Hansen (KF), Janne Normann (RV), Lerne (S), Erling Olsen (S), Robert Pedersen (S), Eggert Petersen (S), Anders Poulsen (V), Kaj Poulsen (S), Fogh Rasmussen (V), Poul Schlüter (KF), Palle Simonsen (KF), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Steffensen (KrF), Stetter (KF), Stinus (RV), Nørgaard Sørensen (S), Tastesen (S), Ole Thomsen (S), Henrik Toft (V), Birte Weiss (S), Westh (S), Øllgaard (V), Lise Østergaard (S).

Stemmer ikke:

Camre (S).

Fraværende:

Kirsten Andersen (S), Pilgaard Andersen (FP), Aage Andersen (S), Brusvang (CD), Lasse Budtz (S), Dræbye (RV), Ellefsen (V), Lilli Gyldenkilde (SF), Thomas Have (S), Majken Hessner (S), Anne Grete Holmsgård (VS), Hans Hækkerup (S), Erhard Jakobsen (CD), Egon Jensen (S), Henning Jensen (S), Jens Peter Jensen (V), Ove Jensen (FP), Ingerlise Koefoed (SF), Preben Lange (Grønl.), Nathalie Lind (V), Stavard (S), Eva Møller (KF), Winnie Møller (S), Birthe Nielsen (SF), Tove Nielsen (V), Aase Olesen (RV), Pouls-gaard (FP), Steenholdt (Grønl.), Søgaard (S), Helmar Sørensen (S), Tang Sørensen (FP), Taanquist (S) og Voigt (FP).

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden (sidste) behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftale mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgas-samarbejde.

(Beslutningsforslag nr. B 86. Fremsat 14/3 80. Første behandling 28/3 80. Betænkning 30/4 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning

vedtoges med 126 stemmer mod 15.

Formanden:

Om denne vedtagelse vil der nu blive givet meddelelse til energiministeren.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00, hvor vi begynder med punkt 6 på dagsordenen: Spørgsmål til ministrene.

Jeg siger til orientering, at vi, som medlemmerne vel har bemærket, er i den, jeg kan næsten sige historiske situation, at der kun er ét spørgsmål til besvarelse. Derefter går vi så videre i dagsordenen med punkt 3.

Mødet udsat kl. 12.01

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens punkt 6, som var:

6) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 796

Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Dohrmann (FP):

»Er det med ministerens vidende og godkendelse, at skattemyndighederne i Vojens kommune tilsyneladende forsøger at ødelægge tilværelsen for almindelige lønmodtagere ved med tilbagevirkende kraft pludselig at kræve beskatning af den rabat, ansatte kan opnå ved køb af firmaets produkter?«

Skriftlig begrundelse

Når revisorer, jurister m. fl. er overbebyrdede med arbejde i dagens Danmark, er en af de væsentligste grunde hertil, at almindelige mennesker ikke kan gennemskue og forstå vort snørklede og indviklede skattesystem. Uanset hvad man måtte mene om dette system, må det imidlertid være såvel ministerens som lokale skattemyndigheders simple pligt at vejlede skatteyderne på en sådan måde, at disse ikke udsættes for at få tilværelsen ødelagt, fordi skattemyndighederne pludselig ændrer beskatningsgrundlaget.

[Dohrmann]

I dette konkrete tilfælde har skattemyndighederne i Vojens pludselig ændret opfattelse, således at de ansatte nu med tilbagevirkende kraft skal beskattes af de rabatter, de gennem deres ansættelsesforhold har opnået hos firmaet.

Under henvisning til almindelig anstændighed og andre befolkningsgruppers skattemæssige behandling bedes ministeren oplyse, om han ikke mener, det ville være rimeligt, om skattemyndighederne forud havde informeret såvel firmaer som medarbejdere om, at en mangeårig praksis ville blive ændret, således at disse ulykkelige konsekvenser kunne have været undgået.

Dohrmann (FP):

Formanden sluttede mødet før middag med at sige, at det vel nok var en historisk dag, fordi der kun var stillet ét spørgsmål. Jeg håber så, at spørgsmålets besvarelse kan blive næsten lige så historisk, nemlig ved, at skatteyderne nu – i hvert fald i dette tilfælde – får en rimelig behandling.

Det, spørgsmålet drejer sig om – og jeg vil faktisk bede ministeren, hvis han har et færdigt manuskript med herover, om at lytte efter, for man behøver intet manuskript for at besvare det – er, at nogle medarbejdere hos Fiat i Vojens gennem en lang årrække har haft den ordning, at hvis de havde været ansat i en længere periode, så kunne de købe en bil med rabat. Denne ordning har skattemyndighederne godkendt i mange, mange år. Skattemyndighederne har i flere tilfælde bedt om at få købekontrakten at se, sådan at man vidste, hvor stor rabatten var, og om man havde godkendt det hele.

Ganske pludselig ændrer man praksis og siger til medarbejderne, at de nu skal betale skat med tilbagevirkende kraft. Jeg har ikke sat spørgsmålstegn ved, om det er rimeligt, at kontantrabatter skal beskattes, men jeg synes, det er uanstændigt, at man gør det med tilbagevirkende kraft. Det mindste, man kunne gøre fra skattemyndighedernes side, var at instruere både firmaet og medarbejderne om, at fremover kunne de ikke påregne at få skattefritagelse for den slags ting. Jeg er bekendt med, at nogle af medarbejderne har købt hus, og det, at skattevæsenet nu kommer med en ekstra regning, er nok til at væl-

te hele deres budget. Jeg håber på et positivt svar.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at spørgeren hentyder til nogle konkrete sager, og det fremgår jo også meget klart af det indlæg, hr. Dohrmann lige har haft. Jeg er nødt til at sige til hr. Dohrmann, at jeg ikke ønsker at kommentere konkrete sager, og jeg vil derfor afstå fra at komme ind på de af hr. Dohrmann omtalte sager.

Jeg kan oplyse, at statsskattedirektoratet har meddelt, at værdien af personalerabatter principielt er skattepligtig, men at det er direktoratets praksis, at der normalt ikke gennemføres beskatning, såfremt den ansattes faktiske købspris ikke er mindre end virksomhedens indkøbs- eller fremstillingspris. Denne praksis bygger i og for sig på, at der er tale om køb til den ansattes eget forbrug. Hvis den ansatte direkte udnytter en rabatordning ved at videresælge købte varer i et sådant omfang, at personalerabatten indebærer en væsentlig økonomisk fordel for ham, så kan der ske beskatning.

Til bemærkningen om, at der sker beskatning med tilbagevirkende kraft, skal jeg blot oplyse, at ligningsmyndighedernes arbejde ifølge sagens natur må ske efter, at selvangivelserne er indgivet. Det er oplyst over for mig, at de forhøjelser af skatteansættelserne, der henvises til i spørgsmålet, netop er sket i forbindelse med den normale gennemgang af de pågældende skatteyderes selvangivelser.

Dohrmann (FP):

Jeg forstår sådan set godt, at ministeren ikke ønsker at gå ind i konkrete sager, men det undgår vi nu ikke alligevel.

Det, skatteministeren stod og læste op af, var, så vidt jeg kunne høre, en ligningsvejledning, som statsskattedirektoratet har udsendt i 1978. Det er rigtigt, som ministeren siger, at en af betingelserne for at opnå skattefritagelse for en rabat er, at firmaet ikke sætter penge til, men dér bliver jeg altså nødt til at vende tilbage til den konkrete sag og sige, at det gør firmaet heller ikke. Den pris, medarbejderne har købt bilen til, ligger ikke under firmaets indkøbspris.

Men det, jeg også synes er betænkeligt i denne sag, er, at hvis man kigger på andre

[Dohrmann]

grupper i samfundet, det kan være nogle, der er beskæftiget på f. eks. amtsgårde, så ved jeg, at nogle steder er det mange hundrede tusinde kroner, disse medarbejdere får i tilskud. Jeg mener anstændigvis, at hvis man vil behandle folk ens og ikke give dem den slags overraskelser, så er man nødt til at udstikke nogle retningslinjer med beløbsrammer, inden for hvilke folk er fritaget for skat. Det andet er at komme som en tyv om natten og med tilbagevirkende kraft, oven i købet kun i en enkelt kommune, for jeg er bekendt med, at i andre kommuner kan medarbejderne købe biler og få den samme rabat uden at blive beskattet. Der er altså noget, der er helt skævt dér.

Endvidere skal jeg da oplyse ministeren om, at skattemyndighederne i Vojens kommune har et sådant roderi i deres papirer, at de Gud hjælpe mig også har sendt indbetalingskort ud til personer, som ikke har købt biler med rabat. Når disse mennesker så har henvendt sig til skattemyndighederne, har de fået at vide: dem skal I bare rive i stykker, for I skal selvfølgelig ikke betale, når I ikke har købt en bil.

Derfor synes jeg absolut, at ministeren skulle tage og få udsendt nogle retningslinjer ikke bare i den konkrete sag, så folk ved, hvor de står. Det kan ikke være rimeligt, at først godkender skattemyndighederne folks selvangivelser, og bagefter kommer de og siger, at det gælder ikke alligevel.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Tyroll: spm. nr. 638 og 688

Poulsgaard: spm. nr. 693

Knud Lind: spm. nr. 738

Dohrmann: spm. nr. 739

Rahbæk Møller: spm. nr. 743

Kalnæs: spm. nr. 774

Alfred Hansen: spm. nr. 777

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 778 og 779

Arentoft: spm. nr. 781

Nymann: spm. nr. 787

Glensgård: spm. nr. 791

Spm. nr. 638

Til statsministeren (1/4 80) af:

Tyroll (VS):

»Hvad kan statsministeren oplyse om de multinationale olieselskabers indtjening i Danmark, indtjeningens beskatning og selskabernes overførelse af store dele af indtjeningen til afdelinger i andre lande for at unddrage sig beskatning?«

Begrundelse

I de seneste år har vi set, hvordan olieprisstigninger i OPEC-landene er blevet 10 gange så store i slutleddet hos forbrugerne, fordi olieselskaberne har raget til sig undervejs. Der har været tale om kæmpeprofitter, mens OPEC-landenes prisstigninger knap nok har kunnet sikre en ajourføring til tidligere realprinsniveau. At gøre OPEC-landene til synderne er således ude af trit med realiteterne.

Samtidig manipulerer de multinationale olieselskaber helt åbenlyst med fortjenesterne for at unddrage sig beskatning. På det seneste har selskaberne f. eks. i USA kunnet fremvise kæmpefortjenester. Når beskatning kommer på tale hos de amerikanske myndigheder, så forsøger selskaberne at undslå sig med, at de store gevinster er hentet i Europa.

De danske forbrugeres og lønarbejderes realløn bliver således angrebet kraftigt af de multinationales spekulationer, samtidig med at selskaberne hævder, at deres indtjening her i landet er ringe og der derfor ikke er så meget at beskatte. Disse transaktioner fortsætter. Regeringen lader dem ramme lønarbejderne hårdt ved at tage energipriserne ud af dyrtidsreguleringen – endda med tilbagevirkende kraft.

At de multinationale olieselskaber skraber til sig gennem de kraftige prisstigninger, gør regeringen så til et argument for at indføre særlige afgifter på energiforbruget. Lønarbejderne rammes således af de multinationales kraftige profit- og prisstigninger, regeringens energiafgifter og angrebet på dyrtidsreguleringen.

Olieselskaberne får uantastet lov til at sprænge prisstop, så snart de truer med leveringsstop. De har uindskrænkede aktionsmu-

[Tyroll]

ligheder. Det er kun, når de underbetalte lagerarbejdere stopper arbejdet for at gøre op med multinassernes hårde lønpolitik, at regering og borgerskab begynder at råbe op. Multinasserne får lov til at skrabe til sig, mens underbetalte lagerarbejdere bliver udsat for kraftige angreb, når de nægter at sælge deres arbejdskraft for den helt urimelige løn, selskaberne giver.

Besvarelse (9/5 80):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Om de multinationale olieselskabers indtjening i Danmark må jeg henvise til de regnskaber, som de pågældende selskaber efter den danske aktieselskabslov skal offentliggøre. Disse regnskaber vil kunne rekvireres i aktieselskabsregisteret.

Det vil føre for vidt her at redegøre for disse regnskaber. De her i landet indregistrerede aktieselskaber beskattes efter reglerne i selskabsskatteloven. For nogle af de pågældende selskabers vedkommende er der foretaget forhøjelse af selvangivne indkomster i medfør af selskabsskattelovens § 12, stk. 1, der indeholder en hjemmel for skattemyndighederne til at tage hensyn til disse selskabers mulighed for at overføre overskud fra ét land til et andet med henblik på at søge sig beskattet i det land, hvor beskatningen er lempeligst.

I øvrigt er det min opfattelse, at mange af de forhold, som hr. Tyroll er inde på, kun lader sig løse effektivt ved at bringe de multinationale selskabers forhold ind under fælles internationale regler.

Samarbejde herom med sigte på at tilvejebringe internationale regler om bl. a. multinationale selskabers prisforhold, beskatning og overførelse af indkomster er, som det sikkert er hr. Tyroll bekendt, i gang i EF- og i OECD-regie, ligesom sagen er taget op inden for det nordiske samarbejde.

Spm. nr. 688

Til *arbejdsministeren* (17/4 80) af:

Tyroll (VS):

»Kan ministeren oplyse, om overlægen i oliebranchens bedriftssundhedstjeneste stadig er ansat i sikringsstyrelsen/arbejdsskadeforsikringen, hvor mange arbejdsskader der er

anmeldt fra oliebranchens bedriftssundhedstjeneste inden for de sidste 2 år, hvor mange arbejdere inden for oliebranchen der i det hele taget har fået erstatning i henhold til arbejdsskadeforsikringsloven inden for de sidste 2 år, og finder ministeren, at en sådan dobbeltstilling er acceptabel?«

Begrundelse

Dobbeltstillinger for bedriftssundhedstjenestens personale vil blive udbredt, da mange vil blive deltidsansat. Det gør det ønskeligt, at ministeren redegør nærmere for, hvilke dobbeltstillinger han finder i orden, og hvilke man agter at skride ind over for.

Besvarelse (9/5 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Idet jeg henviser til tidligere besvarelser på spørgsmål nr. 28 og 29 af 29. januar 1979 fra folketingets arbejdsmarkedsudvalg om den pågældende overlæges ansættelsesforhold, kan jeg oplyse, at socialministeriet – efter at have indhentet en udtalelse fra sikringsstyrelsen – og direktoratet for arbejdstilsynet over for mig har oplyst, at sikringsstyrelsens overlæge i erhvervsmedicinske spørgsmål ikke er ansat som bedriftslæge eller ledende bedriftslæge ved oliebranchen.

Oliebranchen har ikke oprettet bedriftssundhedstjeneste i arbejdsmiljølovens forstand og er heller ikke forpligtet hertil, men arbejdsgiverforeningen for oliebranchen har etableret en sundhedstjeneste. Foreningen forhandler i øjeblikket med fagforbund, der repræsenterer de ansatte, om etablering af bedriftssundhedstjeneste i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 288 af 22. juni 1978.

Overlægen virker som konsulent med hensyn til opbygning af en sådan bedriftssundhedstjeneste samt rådgiver i arbejdsmedicinske og arbejdshygiejniske spørgsmål over for de til sammenslutningen knyttede selskaber. Herudover foretager overlægen helbreds kontrol over for medarbejdere, der henvises eller henvender sig.

Finder overlægen arbejdsrelaterede gener hos en medarbejder, henviser han vedkommende til at rejse spørgsmålet over for sikkerhedstjenesten på arbejdspladsen. Finder overlægen, at der kan være mistanke om syg-

[Arbejdsministeren]

dom, henviser han medarbejderen til dennes egen læge, idet han medgiver medarbejderen et åbent brev til lægen med relevante oplysninger.

Overlægen foretager således ikke anmeldelser til sikringsstyrelsen eller arbejdstilsynet, men henskyder dette til medarbejdernes læger.

Sikringsstyrelsen er ikke på grundlag af det foreliggende statistiske materiale i stand til at oplyse, hvor mange ansatte inden for oliebranchen der har fået tilkendt erstatning efter arbejdsskadeforsikringsloven inden for de sidste 2 år. Styrelsen er i færd med at tilrettelægge en ny statistik, og når den er blevet etableret, vil styrelsen kunne besvare spørgsmål af denne og lignende art. Sikringsstyrelsen er af den opfattelse, at den pågældendes virksomhed som konsulent ikke er uforenelig med hans arbejde for sikringsstyrelsen.

Jeg kan henholde mig til det af sikringsstyrelsen og direktoratet for arbejdstilsynet oplyste.

Spm. nr. 693

Til *statsministeren* (18/4 80) af:

Poulsgaard (FP):

»Finder statsministeren det forsvarligt efter den netop udkomne budgetredegørelses katastrofale tal kun at udskyde bygningen af Det kgl. Teater til 1983?«

Begrundelse

Som man reder, så ligger man. Alle disse fuldstændig rosenrøde fata morganaer, som regeringen har øjnet i 70'erne, såsom Storebæltsbro, udbygning af Det kgl. Teater, lufthavn på Saltholm m. v., ligger nu i grus på grund af den førte økonomiske politik, og det indrømmer regeringen da også.

Man har foreløbig udskudt igangsættelsen af bygningen af Det kgl. Teater indtil 1983, men hvilke drømmesyner foresvæver da regeringen, når man med den netop udkomne budgetredegørelse in mente tror, at man får råd til at bygge i 1983? Med den politik – eller mangel på samme – som regeringen fører, vil der alligevel ikke være nogen som helst, der har råd til at gå i teatret om få år. Da vil det nok snarere blive et spørgsmål om overhovedet at holde skindet på næsen.

Spørgeren mener derfor, at statsministeren allerede nu bør gøre det klart, at man beklager, men vi kommer langt ind i det 21. århundrede, før der bliver råd til projekter som et nyt kongeligt teater.

Besvarelse (9/5 80):**Statsministeren (Anker Jørgensen):**

Udskydelsen af bygningen af Det kgl. Teater er sket i forbindelse med, at vi har taget stilling til de udgifter, der indgår i budgetoverslagene. Ved denne gennemgang er der ikke taget stilling til prioriteringen efter overlagsperiodens udløb. Det er dog regeringens opfattelse, at det er begrænset, hvor længe bygningen af et nyt teater kan udskydes.

Spm. nr. 738

Til *ministeren for offentlige arbejder* (22/4 80) af:

Knud Lind (FP):

»Agtter ministeren at pålægge udenlandske lastvognskøretøjer over 3.500 kg en vejskat ved brug af det danske vejnet, på lignende vis som andre EF-lande har gjort?«

Begrundelse

I sparetider må det være rimeligt at pålægge udenlandske lastmotorkøretøjer en vejafgift for brug af det danske vejnet.

Det er urimeligt og konkurrenceforvriddende, at danske vognmænd skal betale store vejafgifter under kørsel i andre EF-lande, mens udenlandske vognmænd kan køre gratis på de danske veje.

Der henvises til Jydske Tidende af 22. april 1980, side 2.

Besvarelse (6/5 80):**Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):**

Som det fremgår af den besvarelse, jeg onsdag den 30. april 1980 afgav under folketingets spørgetid vedrørende samme emne, er retstilstanden i henhold til blandt andet 3 ECE-konventioner, som Danmark har tiltrådt, den, at der ikke kan indføres afgifter, der diskriminerer mod udenlandske køretøjer. Det vil sige, at der på afgiftsområdet skal gælde ensartede regler for udenlandske og

[Ministeren for offentlige arbejder]

indenlandske køretøjer. De udenlandske afgifter, der henvises til i spørgsmålet, er da også af denne art.

Efter det gældende afgiftssystem betaler danske lastvogne og busser, der kører på dieselolie, for kørsel her i landet alene en fast periodisk afgift – den såkaldte vægt- og udligningsafgift, hvor udligningsafgiften træder i stedet for den afgift, der herhjemme lægges på benzin og i mange andre lande tillige på den dieselolie, der anvendes til vejtrafik.

For så vidt angår udligningsafgiften er der hjemmel til også at opkræve den af udenlandske køretøjer, men hjemmelen er hidtil ikke benyttet. Det skyldes simpelt hen, at der ikke er nogen gevinst at hente herved.

Efter foretagne beregninger vil det bruttobeløb, staten får ind ved at opkræve afgiften af udenlandske køretøjer, blive af en størrelsesorden på 6–8 mill. kr. på årsbasis.

Imidlertid vil vi ikke kunne opkræve det fulde afgiftsbeløb af køretøjer fra EF-landene, der opkræver dieselolieafgift. Der må her ske en modregning som følge af, at danske køretøjer afgiftsfrit kan medtage 50 liter dieselolie ved indkørsel til et EF-land. Dette forhold vil medføre en reduktion af det beregnede bruttobeløb, jeg nævnte før.

Hertil kommer, at vi med en række lande har indgået tosidede aftaler om gensidig afgiftsfrihed, og selv om disse aftaler vil kunne genforhandles, må vi være opmærksomme på, at disse lande som modforholdsregel også vil opkræve afgifter af danske køretøjer under kørsel i deres land. Da antallet af danske køretøjer til disse lande ofte vil være større end det antal køretøjer, der fra de pågældende lande kører til Danmark, vil der kunne opstå et underskud af ikke ubetydelig størrelse i forhold til disse lande, som ligeledes må fradrages det beregnede bruttobeløb.

I administrativ henseende vil opkrævnin-gen af de talrige småbeløb ved udenlandske køretøjers indkørsel og den senere kontrol ved udkørselen være en omfattende opgave, der kræver store administrationsomkostninger.

Det samlede resultat kan således meget let gå hen og blive negativt, hvis vi begynder at opkræve udligningsafgift af udenlandske køretøjer.

Det spørgsmål kunne rejses, om billedet ville tegne sig anderledes, hvis der blev gennemført en ændring af det danske afgiftssy-

stem – også gældende for danske dieseldrevne køretøjer – således, at udligningsafgiften blev erstattet af enten en dieselolieafgift, som opkræves i de øvrige EF-lande, eller en kilometerafgift, som opkræves i Sverige og Norge.

Forudsat at staten ved en sådan omlægning af afgiftssystemet ikke vil hente et større nettoprovenu hjem fra de indenlandske dieseldrevne køretøjer end det, den får via udligningsafgiften, vil det bruttobeløb, staten vil få ind fra de udenlandske køretøjer, blive af samme størrelsesorden som ovenfor nævnt.

Spm. nr. 739

Til statsministeren (23/4 80) af:

Dohrmann (FP):

»Skal statsministerens udtalelser i Sønderjylland mandag den 21. april 1980 angående vejafgift forstås således, at ministeren mener, at alle – såvel danske som udlændinge – skal betale vejafgift, og ville det i bekræftende fald ikke være bedre med en lovændring således, at f. eks. kun køretøjer over 3.500 kg, danske som udenlandske, betalte en månedlig vejafgift og for danske køretøjers vedkommende mod en tilsvarende reduktion af vægtafgiften, således at formålet opnås – nemlig at de udlændinge, i hvis hjemland der opkræves store beløb hos danske vognmænd, kommer til at betale for deres slitage på danske veje?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet dels for at støtte statsministerens tanker om at fjerne den diskriminering, som danske i dag er udsat for i udlandet, og dels for at sikre, at et eventuelt lovforslag fra regeringen bliver så enkelt og administrerbart som muligt.

Besvarelse (9/5 80):**Statsministeren (Anker Jørgensen):**

De udtalelser, jeg er citeret for, vedrører ikke ændringer, der indgår i regeringens aktuelle planer. Der er tale om komplicerede problemer, og jeg har med mine udtalelser villet pege på, at vi nøje bør overveje disse problemer for at se, om vi ikke kan finde en mere tilfredsstillende løsning.

Spm. nr. 743

Til *arbejdsministeren* (23/4 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Findes der konsekvensberegninger over beskæftigelsesvirkningerne af de hidtil anvendte former for erhvervsstøtte?«

Begrundelse

Det er et af formålene med erhvervsstøtten at forbedre beskæftigelsen her i landet.

Det anses i almindelighed for at være uhensigtsmæssigt at stille præcise krav om merbeskæftigelse i forbindelse med ydelse af erhvervsstøtte. Netop derfor er det væsentligt at foretage konsekvensberegninger af virkningerne af forskellige former for erhvervsstøtte. Kun derved vil det være muligt at prioritere anvendelsen af de midler, der er til rådighed.

I den udstrækning der er foretaget konsekvensberegninger, bedes hovedresultaterne oplyst i svaret.

Besvarelse (7/5 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Fra det offentlige side er der iværksat en række foranstaltninger med det sigte at støtte erhvervenes konkurrenceevne og produktion for derigennem at forbedre beskæftigelse og betalingsbalance. Det drejer sig om et bredt spektrum af differentierede ordninger med forskellige målgrupper og forskellig udformning. I forbindelse med overvejelser omkring de enkelte ordninger bliver der, hvor det er muligt, udarbejdet beregninger over ordningernes konsekvenser, og i disse konsekvensberegninger er beskæftigelsesvirkningerne ofte medtaget. Aktuelt er der i forbindelse med regeringens plan om erhvervs- og beskæftigelsesfremme foretaget beregninger over de enkelte erhvervsfremmeordningers beskæftigelseseffekt, idet beskæftigelsesvirkningen har været et af de centrale kriterier ved udvælgelsen af enkeltforanstaltninger til planen.

Ved udarbejdelse af sådanne beregninger er det nødvendigt at sondre mellem forskellige typer af beskæftigelsesvirkninger.

Der er for det første de direkte beskæftigelsesvirkninger ved foranstaltningen. F. eks. vil den direkte beskæftigelseseffekt ved et

bygge- og anlægsarbejde være det antal personer, som beskæftiges ved udførelsen af det konkrete projekt.

For det andet er der den indirekte beskæftigelsesvirkning. F. eks. vil der ved et bygge- og anlægsarbejde medgå udstyr og materialer, hvis fremstilling skaber beskæftigelse i andre sektorer.

For nogle ordninger kan endvidere medtages afledede beskæftigelsesvirkninger. For eksempel kan en erhvervsfremmeordning til landbruget resultere i en investeringsforøgelse, der dels medfører en direkte og indirekte beskæftigelsesvirkning, dels danner grundlag for en produktionsforøgelse og dermed en afledet beskæftigelse i forarbejdningssektoren.

For andre ordninger kan der skelnes mellem kortsigtede og langsigtede virkninger. For eksempel kan den kortsigtede beskæftigelsesvirkning ved en konsulentordning være selve ansættelsen af konsulenter, mens den langsigtede virkning er den produktions- og beskæftigelsesforøgelse, der fremkommer som et resultat af erhvervenes anvendelse af konsulenterne.

Delvis knyttet til de forskellige typer af beskæftigelsesvirkninger indgår forskellige elementer og overvejelser om vurderingen af den samlede beskæftigelsesvirkning.

Det offentlige yder en væsentlig støtte til erhvervene ved at tilvejebringe forudsætningerne for produktionen gennem en række foranstaltninger af strukturel karakter. Som eksempel kan nævnes arbejdsmarkedsuddannelserne, som på kort sigt ikke skaber arbejdspladser i større omfang på det private arbejdsmarked, men som på lidt længere sigt må betragtes som en afgørende forudsætning for at opretholde en høj beskæftigelse.

Erhvervsfremmeordningerne har ofte en karakter, der sigter mod en forøgelse af konkurrenceevnen i de eksporterende og importkonkurrerende erhverv. Beskæftigelsesvirkningen af disse erhvervsfremmeordninger er knyttet til den produktionsforøgelse, der ligger bag den forøgede eksport og det forøgede salg til hjemmemarkedet i konkurrence med importen. Det må imidlertid erkendes, at for en række ordninger er forbindelsen mellem den konkrete ordning og den heraf følgende beskæftigelse så indirekte og langsigtet, at det ikke er muligt at gennemføre en realistisk beregning af beskæftigelsesvirknin-

[Arbejdsministeren]

gen. Det gælder f. eks. forskellige eksportstøtteordninger.

Et tredje element er, at ordningerne ofte forstærker aktiviteter eller aktivitetstendenser, der i forvejen findes i erhvervene. I sådanne tilfælde kan det være vanskeligt præcist at angive, i hvilket omfang nye aktiviteter eller aktivitetsudvidelser ville være gennemført uden den givne støtte.

Ved tilskud til aktiviteter er det endelig nødvendigt at overveje, hvad der er den alternative anvendelse af den private del af finansieringen. Hvis hele den private finansiering ville have været anvendt på den pågældende eller andre tilsvarende aktiviteter, fremkommer der en beskæftigelsesvirkning, som alene svarer til det offentlige tilskuds størrelse. Hvis derimod hele den private finansiering går fra den private sektors opsparring, fremkommer der en beskæftigelsesvirkning, som svarer til hele den aktivitet, hvortil der ydes tilskud.

Det er således kompliceret og forbundet med stor usikkerhed at vurdere nettoforøgelsen af beskæftigelsen som følge af erhvervsfremmeordningerne. Dette gælder også, når en sådan vurdering foretages efter foranstaltningernes gennemførelse. Forklaringen er, at beskæftigelsesændringer i de enkelte virksomheder kan forårsages af en række faktorer, f. eks. den generelle konjunktursituation, afsætningsudviklingen på de enkelte markeder, ændringer i konkurrenternes markedsandel, etc. Her indgår erhvervsstøtten som én af de faktorer, som bidrager positivt til erhvervenes beskæftigelsessituation. Alle de her anførte overvejelser er indgået i grundlaget for de konsekvensberegninger af beskæftigelsesvirkningerne for de enkelte erhvervsfremmeordninger, der indgår i regeringens plan om erhvervs- og beskæftigelsesfremme. Formålet har her været at bidrage til en prioritering mellem de enkelte forslag og ikke at nå til en vurdering af planens samlede beskæftigelsesvirkning.

Ved vurdering af eksempler på beregninger over forskellige ordningers beskæftigelseskonsekvenser bør det tages i betragtning, at beregningerne bygger på en række antagelser, som er nødvendige for at give de nævnte overvejelser et konkret indhold.

Disse antagelser kan naturligvis diskuteres, selv om diskussionsgrundlaget kan reduceres ved at gå ud fra ens antagelser på en række

usikre punkter, en fremgangsmåde, der kan forsvares, når resultaterne først og fremmest anvendes til en indbyrdes sammenligning af virkningerne af forskellige ordninger.

Endelig skal det fremhæves, at ordningerne sjældent udelukkende har et beskæftigelsesmæssigt formål, men at der også er forbundet vigtige erhvervspolitiske og valutapolitiske målsætninger med støtten.

Med disse forbehold kan nævnes to eksempler på beregningsresultater, som regeringens beskæftigelsesudvalg har anvendt som en del af grundlaget ved prioriteringen af de enkelte forslag.

Ved tilskud til dræning og vanding på jordbrugsområdet er det blevet beregnet, at en offentlig indsats på 10 mill. kr. vil resultere i beskæftigelse af 120 personer ved anlægsarbejderne og 50–100 personer årligt i afledet beskæftigelse i jordbrugserhvervet.

Ved tilskud til etablering, udbygning og modernisering af håndværks- og mindre industrivirksomheder er det blevet beregnet, at en offentlig indsats på 10 mill. kr. vil resultere i en beskæftigelse på ca. 30 personer ved gennemførelse af investeringerne og ca. 50 permanente arbejdspladser.

Det skal endelig nævnes, at der administrativt foregår en opfølgning af de enkelte ordninger, og at der gennem dette arbejde opbygges et indgående kendskab til de enkelte ordningers virkning, en viden, der ikke altid kan kvantificeres præcist, men alligevel kan indgå som en værdifuld del af grundlaget for prioriteringen af de foranstaltninger, der bør indgå i udformningen af beskæftigelses- og erhvervspolitikken.

Spm. nr. 774

Til *ministeren for skatter og afgifter* (25/4 80) af:

Kalnæs (SF):

»Vil ministeren give oplysning om de tidligere regler, de nyindførte regler samt begrundelsen for ændringen af reglerne for beskatning af indtægt ved salg af elektricitet fra private vindmøller?«

Begrundelse

Ifølge oplysning i dagbladet *Information* den 22. april 1980 er der administrativt sket en ændring af beskatningen af vindmøllepro-

[Kalmø]

duceret elektricitet fra private vindmøller. Da dette vil modvirke anvendelsen af vindmøller til elproduktion, hvilket i øvrigt forsøges fremmet ved statstilskud til indkøb af vindmøller, ønskes regler og begrundelse for ændring af regler nærmere belyst. Specielt vil det være interessant at se det i sammenhæng med ophævelse af beskatning af eget forbrug af halm i halmfyr.

Besvarelse (6/5 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg har forelagt spørgsmålet for statsskattedirektoratet, der har oplyst, at beskatning ved salg af elektricitet fra private vindmøller til elektricitetsselskaber kun bør foretages, når elektricitetsproduktionen fra vindmøllen har antaget et sådant omfang, at produktionen må anses for erhvervsmæssig. I de almindelige tilfælde, hvor der alene er tale om en tilfældig overskudsproduktion, må salget heraf efter statsskattedirektoratets opfattelse betragtes som en reduktion af private ikke-fradragsberettigede udgifter, der ikke bør have indflydelse på indkomstopgørelsen.

Den afgørelse, der er refereret i en artikel i Information fra den 22. april 1980 (vedhæftet som bilag)*, og som omtales i begrundelsen til spørgsmålet, kan herefter ikke anses for at være i overensstemmelse med praksis på området. Statsskattedirektoratet har taget skridt til at underrette Svendborg kommune herom.

Hvad endelig angår sammenhængen med reglerne om halmfyringsanlæg, bemærkes, at de regler, der gjaldt før vedtagelsen af den særlige lovbestemmelse herom, var begrundet i, at de pågældende landmænd havde fradraget udgifterne til halmfyring i deres skattepligtige indkomst, hvorfor dette fradrag måtte nedsættes med den del, der svarede til den private anvendelse af halmen.

* Ikke optrykt her.

Spm. nr. 777

Til *økonomiministeren* (25/4 80) af:

Alfred Hansen (DR):

»Må en topembedsmand, der fungerer som ministerens nærmeste rådgiver, f. eks. en rigsstatistiker, give dagspressen og folketingets ombudsmand urigtige oplysninger om

sager vedrørende den institution, som han er den øverste administrative chef for?»

Begrundelse

Dagbladet Information oplyste den 23. april 1980 i en artikel med overskriften »Rigsstatistikerens anmeldt for at fjerne afslørende dokument«, at rigsstatistikerens over for Information og over for folketingets ombudsmand har benægtet eksistensen af et væsentligt dokument i »Jussi Merklin-sagen«.

Besvarelse (7/5 80):

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Spørgsmålet må besvares benægtende, men da der i begrundelsen henvises til en konkret sag, har jeg hos rigsstatistikerens indhentet følgende oplysninger:

»Det, der skete, var, at cand. polit. Jussi Merklin den 30. marts 1978 sendte rigsstatistikerens et brev indeholdende en argumentation mod brugen af CPR-numre i bistandslovsstatistikken. Rigsstatistikerens besvarede brevet udførligt den 4. april 1978, men blev nogle dage senere underrettet om, at Jussi Merklin havde sendt finansminister Knud Heinesen en kopi af sit brev af 30. marts 1978, dog uden at vedlægge rigsstatistikerens svar herpå. Da finansministeren på daværende tidspunkt tillige var fungerende økonomiminister, fandt rigsstatistikerens det naturligt at orientere ministeren om indholdet af sit svar på Jussi Merklins henvendelse. Det skete med en kort notits af 10. april 1978, der er gengivet i Informations ovennævnte artikel, og hvori det forklaredes, hvorfor det pågældende brev blev fremsendt; samtidig vedlagdes fotokopier af to indlæg i dagspressen fra Jussi Merklin.

Der var således tale om en intern forsendelse af rent orienterende natur, som ikke krævede svar. Der blev derfor ikke taget kopi af notitsen, som ej heller blev journaliseret, og Danmarks Statistik modtog ikke ekspeditionen tilbage fra den fungerende økonomiminister. Fremsendelsen ville ej heller være underkastet offentlighedslovens regler om aktindsigt, jfr. lovens § 5, stk. 4, der undtager brevveksling inden for samme myndighed fra indsigt.

Dette var baggrunden for, at den pågældende ekspedition ikke indgik i det materia-

[Økonomiministeren]

le, som udleveredes til en medarbejder ved dagbladet Information, der i januar 1979 begærede aktindsigt i sagen Jussi Merklin, og at den ej heller indgik i det materiale, der blev tilsendt Jussi Merklin, da denne i juli 1979 begærede aktindsigt i sagen.«

Jeg kan på baggrund af disse oplysninger afvise, at rigsstatistikeren skulle have givet dagspressen og folketingets ombudsmand urigtige oplysninger som hævdet i den omtalte artikel i dagbladet Information for den 23. april 1980.

Spm. nr. 778

Til *justitsministeren* (28/4 80) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Vil ministeren drage omsorg for – eventuelt ved en ændring af registerlovgivningen – at alle meddelelser fra offentlige myndigheder til borgerne, hvori der er oplysning om CPR-numre, automatisk fremsendes i lukket forsendelse?«

Begrundelse

Registertilsynet har i en skrivelse af 5. marts 1980 (registertilsynets j. nr. 979-112-11) på forespørgsel meddelt, at jagttegn ifølge jagtloven skal lyde på navn, bopæl og CPR-nr.

Jagttegn fremsendes normalt som åben forsendelse, men kan ifølge registertilsynet sendes som lukket forsendelse, såfremt modtageren retter henvendelse til landbrugsministeriets vildtforvaltning med ønske herom.

Efter det radikale venstres opfattelse er det uacceptabelt, at den enkelte borger selv skal foretage en aktiv handling for at undgå unødigt spredning af CPR-numre. Angivelse af CPR-numre på åbne forsendelser øger risikoen for misbrug.

Besvarelse (8/5 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Reglerne om offentlige myndigheders udlevering og anvendelse af personnummeroplysninger er fastsat i indenrigsministeriets cirkulære af 3. september 1973, hvori det i afsnit III anføres:

»Som forudsat ved oprettelsen af CPR har personnummeret efterhånden fundet almindelig udbredelse i den offentlige administra-

tion som identifikation eller journalnummer. Den praktiske anvendelse af personnummeret i administrationen medfører derfor, at numrene i forbindelse med den løbende sagsekspektion kommer tredjemand i hænde. Som eksempler herpå kan nævnes offentlige ydelser, der udbetales over bank- eller sparekassekonti, afsendelse af skrivelser med personnummeret som journalnummer til advokater eller revisorer, eller afregning med private for disses ydelser eller leverancer til personer i tilfælde, hvor udgiften ved ydelserne eller leverancerne helt eller delvis afholdes af det offentlige.

Sådan anvendelse af personnummeret kan finde sted uanset, at det herved kommer tredjemand i hænde, men det er en forudsætning for den nævnte brug, at den kun finder sted, i det omfang det findes hensigtsmæssigt i administrativ henseende.«

I afsnit IV om adressering bestemmes:

»Personnummeret bør kun indgå i *adresseudskrifter*, for så vidt der er væsentlige økonomisk-administrative bevæggrunde herfor.«

I den skrivelse af 5. marts 1980 fra registertilsynet, som er omtalt i begrundelsen for spørgsmålet, har tilsynet mere generelt bl. a. udtalt:

»Det tilføjes, at Deres henvendelse og andre henvendelser fra private personer om udsendelse af åbne brevkort eller giroindbetalingskort med personnummer rejser nogle principielle spørgsmål omkring forholdet mellem den af indenrigsministeriet administrerede lovgivning om det centrale personregister og folkeregisterlovgivningen og lov om offentlige myndigheders registre. Disse spørgsmål agtes i den nærmeste fremtid behandlet mere generelt ved drøftelsen mellem indenrigsministeriet, sekretariatet for personregistrering og registertilsynet.«

Indenrigsministeriet har oplyst, at man bl. a. på denne baggrund for tiden overvejer, hvorvidt reglerne om offentlige myndigheders anvendelse af personnumre i forbindelse med adressering af forsendelser, udsendelse af åbne brevkort o. l. kan ændres, således at brugen af personnummeret i denne sammenhæng begrænses yderligere, uden at dette samtidig medfører væsentlige økonomisk-administrative konsekvenser for det offentlige.

Spm. nr. 779

Til *undervisningsministeren* (28/4 80) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give med hensyn til planerne for en central EDB-registrering af nuværende og fremtidige elever i folkeskolen?«

Begrundelse

Det er spørgeren bekendt, at der i nogle år i Kommunernes Landsforening (Kommune-data) i samarbejde med undervisningsministeriet og Amtsrådsforeningen er foregået et forberedende arbejde med henblik på en samlet registrering af folkeskoleelevernes persondata, centrale begivenheder i skoleforløbet og forløbet af afsluttende prøver.

Dette arbejde har haft sammenhæng med arbejdet med det centrale lærerregister samt med udarbejdelsen af planer for en EDB-mæssig behandling af skoleårets planlægning (elevers og læreres fagvalg) fra den enkelte folkeskole.

Spørgsmålet må ses på baggrund af en frygt for misbrug af de herved akkumulerede oplysninger, idet risikoen både har forbindelse til samkøringsmuligheder på basis af CPR-numre og til opbevaring af følsomme data langt ud over det tidspunkt, hvor oplysningerne tjener deres oprindelige formål. Kan ministeren give sikkerhed for, at fremtidige samfundsborgere ikke ud over deres skoletid skal kunne hjemses af en registrering, der fandt sted, mens de var børn?

Det radikale venstre er stærkt bekymret for, at den påtænkte registrering kan gribe ødelæggende ind i det enkelte barns senere livsforløb.

Besvarelse (7/5 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I anledning af hr. Bernhard Baunsgaards spørgsmål kan jeg oplyse følgende:

EDB-registrering på individbasis af oplysninger om folkeskolens og tilsvarende private skolars elever foretages af Danmarks Statistik. Denne registrering vedrører alene elever på 8.-10. klassetrin og anvendes til uddannelsesstatistiske formål. Til brug ved administrationen af lov om kommunernes bidrag til staten for elever i private og statslige skoler foretages der i undervisningsministeriet en EDB-registrering af elever ved friskoler og

private grundskoler samt private gymnasiers grundskoleafdelinger. Formålet med denne registrering er at henføre eleverne til deres hjemstedskommuner, hos hvem opkrævnin-gen af bidragsbeløbene finder sted. Der registreres alene de oplysninger, som dette formål nødvendiggør. Der er udsendt registerforskrifter herom i henhold til lov om offentlige myndigheders registre. Herudover forefindes ingen centrale EDB-registre om grundskoleelever.

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at der blandt andet sigtes til et i Kommunernes Landsforenings regie stedfindende forberedende arbejde med udarbejdelse af et fælleskommunalt skoleadministrativt EDB-system, der vil indeholde de oplysninger om folkeskoleeleverne, som kommunerne anvender i deres administrative arbejde.

Ministeriet er bekendt med, at der i nogle år er foregået sådanne overvejelser, men at de i en periode har været stillet i bero i afventning af folketingets behandling og vedtagelse af lov om offentlige myndigheders registre. Efter vedtagelsen af registerloven er arbejdet i Kommunernes Landsforening blevet genoptaget. Ministeriet følger dette arbejde med henblik på til sin tid at kunne bidrage med en vurdering af systemets omfang og indhold i forhold til de administrative behov.

Der er ikke tale om et statsligt register, og der er heller ikke tale om en central registrering af elever, men om et af registerlovens § 7 omfattet registersystem, der er indrettet på at kunne anvendes af kommunale myndigheder fra flere kommuner. I henhold til registerloven skal forskrifter for et sådant register fastsættes af finansministeren efter indhentet udtalelse fra registertilsynet. Det skal tilføjes, at inden de enkelte kommuner vil kunne benytte systemet, skal beslutning herom træffes af de enkelte kommunalbestyrelser.

Spm. nr. 781

Til *finansministeren* (28/4 80) af:

Arentoft (FP):

»Har ministeren gennem indhentede oplysninger fra Jussi Merklin vurderet, hvorvidt de af administrationsdepartementets chefer påståede årsager til afskedigelse af Jussi Merklin er reelle og lovlige?«

[Arentoft]

Begrundelse

Jussi Merklin-sagen er såvel offentligheden som ministeren ret bekendt, bortset fra det, der ligger i spørgsmålet.

Besvarelse (6/5 80):

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jussi Merklin har, trods direkte opfordring hertil fra den tidligere finansminister, undladt at fremlægge dokumentation for de af ham påståede ulovligheder. Jussi Merklin har endvidere haft lejlighed til at få en uvildig bedømmelse af sagen fra folketingets ombudsmand, men trak efter fremkomsten af administrationsdepartementets redegørelse i sagen alle sine klager tilbage fra ombudsmanden.

Jeg har derfor ikke fundet anledning til at indkalde oplysninger fra Jussi Merklin, før jeg tog til efterretning, at administrationsdepartementet anså alle samarbejdsmuligheder for udtømt.

Der vil imidlertid være mulighed for at efterprøve afskedigelsens rimelighed ved et nævn nedsat i henhold til finansministeriets overenskomst med Jurist- og Økonomforbundet.

Spm. nr. 787

Til *ministeren for skatter og afgifter* (30/4 80) af:

Nymann (FP):

»Vil ministeren oplyse, om en landbrugs-ejendom med landbrugspligt beliggende i byzone skal betale statsgrundskyld alene af den almindelige landbrugsjordvurdering – nemlig ca. 2 kr. pr. m² – eller den skal beskattes af en fremtidig forventet byggeaktivitet med deraf følgende kæmpegrundskyld, der kan bevirke, at indtægten ved afgrøden for flere år ofte fuldstændig går til at betale blot et års ejendomsskatter?«

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at gennemførelsen af en statsgrundskyld på 7 promille alene skulle tjene til at neutralisere landbrugs devalueringsevinst i forbindelse med landbrugsproduktion, men ikke, at grund-

skylden skulle beregnes af en fremtidig udstykning.

Besvarelse (9/5 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det stillede spørgsmål giver mig anledning til at udtale følgende:

Den særlige grundskyld til staten af landbrugsejendomme skal svares af ejendomme, der må anses for benyttet til landbrug, uanset om hele ejendommen eller en del af denne er beliggende i byzone eller i sommerhusområde.

Grundskylden skal beregnes med 7 promille af den grundværdi med fradrag for forbedringer, som er ansat for ejendommen ved 16. almindelige vurdering eller en senere omvurdering pr. 1. april 1978 eller 1. april 1979.

Dette gælder også for landbrugsejendomme, der er beliggende i byzone, uanset om deres grundværdier er påvirket af forventninger om overgang til anden anvendelse.

Undtagelse herfra gælder alene for de landbrugsejendomme, der ved ikrafttrædelsen af loven om frigørelsesafgift den 1. januar 1970 var placeret i byzone, og for hvilke den daværende ejer afgav erklæring om, at reglerne om pligt til at svare frigørelsesafgift og afståelsesafgift skulle finde anvendelse på ejendommen eller de derfra udstykkede parceller. For disse ejendomme er der ansat et såkaldt differencebeløb, der udtrykker forskellen mellem ejendommens grundværdi, der er ansat efter jordens værdi i handel og vandel, og den grundværdi, der ville være blevet ansat, såfremt grundværdien var blevet ansat efter den såkaldte bondegårdsregel. Dette beløb kan fratrækkes i den ansatte grundværdi ved beregningen af grundskylden til staten, ligesom det er tilfældet ved beregningen af kommunal grundskyld.

Spm. nr. 791

Til *finansministeren* (30/4 80) af:

Glensgård (FP):

»Med hvilken økonomisk begrundelse har ministeren tiltrådt den socialdemokratiske regerings boligpolitiske byfornyelseslovgivningsinitiativ?«

Begrundelse

[Glensgård]

Af en Marienborgkonference afholdt af boligministeren med folketingets boligudvalg fremgik det, at de samlede investeringer i forbindelse med regeringens forslag om en byfornyelse over en årrække ville andrage 60–70 mia kr. I en i øvrigt stram økonomisk situation – således håber jeg finansministeren også vil beskrive det stade, hvor Danmark befinder sig – bør det meget nøje overvejes, om der er baggrund for at iværksætte et initiativ af et så uoverskueligt økonomisk omfang.

Efter fremskridtspartiets opfattelse bør boligministeren også af økonomiske årsager pålægges at nedsætte sit boligpolitiske målsætningsniveau.

Hvis ikke finansministeren reagerer på den opståede situation vedrørende byfornyelsen, vil det blive endnu ét og samtidig det dyreste stød, der er givet til Danmarks økonomiske fallit.

Besvarelse (9/5 80):

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Hovedsynspunktet bag det fremsatte lovforslag om byfornyelse og boligforbedring er, at det er samfundsmæssigt rigtigt at bevare og modernisere den ældre boligmasse fremfor at lade den forfalde, senere nedrive den og opføre nybyggeri.

Samfundøkonomisk er det bedre at investere i forbedring af det ældre byggeri fremfor at investere i nybyggeri. Beskæftigelsesvirkningen af byfornyelse er bedre end ved nybyggeri, og samtidig er byfornyelsen ikke så belastende for betalingsbalancen.

Som bekendt indeholder lovforslaget om byfornyelse og boligforbedring ikke økonomiske rammer for omfanget af byfornyelsen og boligforbedringen. Skønnet over de samlede investeringer m.v. i lovforslaget er at betragte som regneeksempler under visse forudsætninger.

Da der imidlertid er tale om investeringer af betydelig størrelsesorden, har regeringen søgt at indpasse disse i den samlede økonomiske politik, herunder afpasset efter den aktivitet, der i øvrigt foregår inden for byggesektoren.

Ovennævnte hensyn er således tilgodeset i den indgåede aftale af 5. maj 1980 mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti,

hvor der i beskæftigelsesplanen for 1981 er afsat en samlet økonomisk ramme til både sanering og byfornyelse på i alt 276 mill. kr.

Man gik herefter til dagsordenens punkt 3, der var:

3) Eneste behandling af:

Indstilling fra udvalget for forretningsordenen om folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57. (Maisted).

(Beslutningsforslag nr. B 130. Fremsat 9/5 80 i betænkning fra udvalget for forretningsordenen).

Indstillingen sattes til forhandling.

Forhandling

Thorndahl (FP):

Fremskridtspartiets folketingsgruppe kan enigt tilslutte sig, at hr. Maisteds parlamentariske immunitet ophæves, således som det jo også fremgår af den enstemmige indstilling fra udvalget for forretningsordenen. Sagen giver imidlertid anledning til nogle principielle betragtninger, fordi sagen er velegnet som illustration af dagens Danmark. Jeg vil godt sige hertil, at hver gang det er nødvendigt for mig at holde et indlæg af den karakter, jeg holder i dag, og hver gang det er nødvendigt at udforme synspunkter som dem, der fremgår af det betækningsbidrag, vi har udarbejdet, så skal jeg overvinde noget i mig selv, for selv om det, jeg siger, er rigtigt, så smerter det mig dybt, at det er nødvendigt at sige det.

I min studietid i kantinerne, på restauranter, på kollegierne, og hvor det ellers kunne være, forsvarede jeg indædt det synspunkt, den opfattelse, at Danmark er et retssamfund, at borgerne bliver behandlet ens, at myndighederne er ubestikkelige, at myndighederne er hæderlige, at politikerne ikke misbruger deres magt, og at alle har lige muligheder uanset deres politiske eller religiøse opfattelse. Denne naive, viste det sig, studentiske virkelighedsflugt kunne jeg ikke opretholde. Da jeg blev kastet ud i dagligdagens Danmark, opdagede jeg, at retssamfundet, vor retssikkerhed desværre i høj grad er politisk styret, og at magtmisbruget i virkelighe-